Gazar byriiin proletaarnar, negedegtii!

№ 51 (1112)
1934
Maarta 3
DEEDE-YDE KOTO
Ceentrsojuuziin, 19

Bur-Mongoliin Ynen

BK(b) N BM MK, BMASSR TGK ba Burfropsoviin eder byriin oorgan

Jaarmagta beledkeliin teempiigi eris kurdadkaka

Manai Buriaad-Mongol respyyblik dotoroo 1934 onii maartiin 10 aas 25 kyrter komsomooliin kojordugaar jaarmag engegdeke baina. Ene jaarmag bolbol XVII-dugaar kuraliin soveediin kudaldaaniigi delgeryylke tukai diregtiviigi bodoto baidal deereni bejelyylke talaar aikabtar gynzygei udka çanar tai kemzee men.

Gebel, engergegdekee baigaa jaarmag bolbol kedelmeriçen angi ba azalçan niitiigi idee kool, ed tavaar g. m. tedken kangaka jabadaliigi yndeseereni saizaruulka ja badalda zoriuulsan çukala kemzee nyvdin negen bolno.

Namiin XVII dugaar kuralda nek. Staalinii „soveediin kudaldaagi delgeryylke jab d l tuiliin jaaraltai çukala zoriigo men ba tyyniigi şiidkelgyi caaşaa dabk za bolşogyi.“ geze kelesenii josoor uul jaarmag bol ed tavaariin ergilgiigi şiike ke keregte jikeken yyrgiigi dyyr geke uçartai baina.

Kendeç niuuca bişe, manai B M respyyblik dotoroo ba ilangujaa tyynii teb koto bolko Deede Ydede soveediin delgyyriigi josoçol n şineer ba sainaar emkidkeke jabadal teseze boloşogyi nuugaar tabigdasan baina. Enyynii uçar şal tagaan olon baiza bolno. Gebeç, gol şaltagaani bol naimaanii emkinyydiin kedelmeriçediin zygees uul çukala asuudaliigi şiidkeke keregte kani or leozo çadaagyi buj uu kyselee gargaagyi deerees bolno.

Manai soveediin delgyyr deegyyr soveediin kudaldaanii jamar delge ryylegdedeg uçarigi rek. Staalin XVII dugaar kuralda to ç todo sonoroor keleze egesenii josoor manai ende „jerenkii kudaldaan ba ilangujaa soveediin kudaldaaniigi j kerkyy za g ar dor mzolon yzedeg jabadal baisaar“ uçar bol tobon yzegdeze begeed negente şuud ceke ediin araiz an g zaa orcozo jireed baikad, kudaldaaniigi kegzyylke keregyi geke..“ metiin soveediin kudaldaaniigi kegzyylen ergedeke jabadaliigi tasal duulkagi ermelzedeg k p taaltanii etegeedte tusa bolog zyynii çanartai zizeken byryylig kooson yges manai ende naimaanii emkinyydiin zarim kedelmeriçenii dunda bii aar uçariigi bainitalna.

In a ta enyyn deerees manai ende soveediin delgyyr deegyyr kudaldaan bol eree bytke josoor tabigdasan baina. Kopirativiin ba ulasiin kudaldaanii bolon tyyneilen nam soveediin emkinyydiin zygees soveediin delgyyr deere emkiteigeer jabuu san kedelmeri jere ka daka juma ygei

Delgyyr deere kedee azaliin ediin elbegeer oroloco tyyngi ugtuulan aza yiledberiin ediigi elbegeer emkidken gargaka kereg kendeç ile josotoi. Tiin Burkopsojuuz ba Burmongoort bol ene talaar juu kisen bainab gekede bodoto deere jamar juma kiisen ygei.

Tyynii saana basa emkitel ba şineer bolon sojoliin josoor kegzyylegdesen baikiiu uçaraa, kol kooznig uud, emçetenii dunda niitiin kedelmeri ergeer tabigdaka, konzaaçad, kulaga çad, kuligaanguudtai eris temeceke ba ecestee. kudalnaanii gazaruudiigi emkidke ke—balagaan, carai, stoloovo g. m, emkidkeke mana ile josotoi

Manai Deede.Yce kotodo ede byken tekieeregdesen uu? Ygei.Kotiin soveed bol ede bykeniigi tekieerekee zabdaaç edii, koncalia r taa suuza baina. Konzaaçad ba kulaga çad odoo soveediin delgyyr deegyyr ajataiban eesediin duraar kolkoozniguudiigi emçetenii gi boorloko tonoko zergeer syrdeen tyrike jabadaluudiigi ederees ederte kiideg baina. Deede-Ydiin kotiin soveed ba kotkom in zygees soveediin delgyyrteişe niyd ekara za, tende boldog buzagai, zigşyyritei yzegdelyydiigi yni usadkakaar bolson yjetei.

Ilangujaa odoo bolkojoo baigaa jaarmagaar daşaramduulan soveediin delgyyr deere tokiooldodog zigşyyritei yzegdelyydiigi eris usadkaza ygei bolgon ynekeer sojoliin josonii soveediin bolboson delgyyrtei bolko ja ç ygei çukala.

Kedee azaliin edeer kudaldaa delgyylke byke erke baidaluud manda baina. Zyyn Sibiiriin ba B-M respyyblikiin arad zondo ken kel-Ite olgoko tukai TK-iin ba AKS iin togtool, talkaar celeete na maa kiikiin zebşee!—ede byken bol aikabtar jike arganuudiigi olgozo egne. Zygeer ede arganuudii gi joloçolon keregleze çadaka keregte. Ene keregtei byke emki zurgaanguud ilgaagyi orolcoko josotoi ba bygede enyynii tula kariuucalgatai.

Menee engergegdekee baigaa jaarmag bol komogşodoo soveediin kudaldaa erkim sainaar ba ynekeer bolboson josoor erkilke keregte ekin suuri tabika josotoi. Ene kojordugaar jaarmagta beledkeke zuuraa engeregsen-ziliin jaarmagiigi engergesen turşalgiigi sanaka çukala.

Engeregsen ziliin jaarmag bol jikenyyd amzaltanuudiin kazuugaar naimaan i zarim emkinyydiin zygees soveediin kudaldaaniigi zeriiliigi olgoson yg i buzagai koirog yzelnyydiigi gar aka jabadaliigi karuulsan Delgyyr deere in agta kolkoozniguudiin keregleke tavaariigi gargakan orondo, karin gyikegvi iovaaraa gargaza gyilgekiin jabuulga kiike yzegdelyyd gargasan (ilan guiaa Kyetprom),

Jaarmag deere zuramgyi baisan. Sojoliin kedelmeri keterkei muugaar tabigdasan baigaa. Eces deere gol a duuni bol jaarmagiin yre bol ca ş daa bekezyylegdesen ygei ba jaarmagiin dyymegce kolkooziin naimaaniigi urmazuulka ba delgeryylke kedelmerinyyd zogsoçoson baina.

Jaarmagiin ekilke cag boltor 10 konog kyreke ygei cag yldee. Ene yldesen bogonikon bolzor bol byke emkinyydiin emene jaaç yge jike kariuucalgiigi tabina. Enegeseer jaarmagiin beledkeliin kedelmeriigi keden dakin kurdadkaka ke egtei.!

Tiin jaarmagta gol kabaadaka emkinyyd: Burkopsojuuz, Goort ba Gorkopiit g. m. jamar beledkeze baisaniigi karaza yzekede kangaltatai geze bolşogyi. Ziişeelebel, Burkopsojuuz jaarmagiin yjede soveediin delgyyr deere 500.000 tekerigiin ed tavaar gargaka tesebtei aad odoo niuur deere oroidoo 200.000 tek tavaar baina gadna bus ba tamakin g. m çukala tovaar gargaka ygei baina. Ene bol jaaç ygei dutamag zyil men.

Burmongoort bol 750.000 tek tavaar gargaka tesebtei begeed uul tavaarani belen bolson baibaç asor temeentiigi saizaruulkiin kemzee abaagyi. Tyynii caana narpiit bol teşeze boloşogyi muugaar beledkesen bujuu ynendee tookogyi oportuniis yzel gargaza baina gebel narpiitiin direegtor Blymer bol „stoloovo neeke gebel ger baira o'dokogyi tula cai uulgiin gazar neekeer kizaarlaka bezebdi“ geze sanaa amarkan suuna

Ede ecoon bol faagtanuud bol juu karuulnab gebel jaarmagta beledkeliin kedelmeri bol koto dotor jaaç ygei sula jabaza baina. Kerbee Koto deere ba respyyblikiin emkinyydiin zygees jaarmagta iime buzagai sula beledkeze baigaa bol doodo şatiin nutaguudiin jaarmagiin beledkel enyynees deere jabaza baigaa josotoi geze boloşogyi.

Uçar iimede jaarmagiigi tookogyi oportuniis yzelnyydiigi yndeseerni butacokizo tyynde bulduke liin kedelmeriigi enegeseer şuumaçai kurdaar jabuulka keregtei ba negeç namiin yyr, somonii soveed, kolkooz, kopiratiiv, kommuniist ba komsomool jaarmagta beledkeliin kedelmeriin gazaatai baika josotoi ygei. Biden bol bygede ene jaarmiigi erkebişe erkim sainaar engergeke ujalgataibdi. Enyynii tula bygede kariuucakabdi.

Jaarmag bol soveediin kudaldaa delgeryylke jabadaliin eces bişe, karin ekin bolko tula jaarmagta beledkeleer kizaarlal ygei tyyniigi bolşoviig josoor engergekeer yle baran tyynii yrigi bekezyylen, tyyuii amz ltiin yndesen deeree caaşaa soveediin kudaldaagi nen ergeer delgeryylke keregtei.

Somonii soveeduud ba kolkooziin pravleeninuud niitiin dunda nebtereliin kedelmeriigi ton ergeer jabuulza kolkoozniguudiin ba emçetenii jaarmagta kedee azaliin eldeb janziin edlelyydiigi elbeg ergeer acarakiin byke kemzeenyydiigi abka josotoi ba maartiin 10-aas ekilen 25 kyrter jaarmag deere kedeegees zalgaagyi keden zuugaadaar podvooduud jyyleze orokiigi kotiin azalçan kyleeze baina josotoi.

1934 onii Maartiin 8-nii loozongonuud

1. Byke delekein azalçan emegteineriin kubiskaliin kyçiigi daiçalkii josoor şalgan karaka maartiin 8 mandag!

2. Kamag oronuudiin proletaari emegteinei! Leeninii Internacionaaliin tug doro jabagtii. Şine şine baildaanuud ba ilaltanuud te şe urigşaa dabkigtii. Byke delekei deere socialiis kubiskal mandag!

3. Faşiistanariin terooriin ajuulda dairagdasan ba kapitaaliiin karankii gindanuudta kabkagluulsan angiiin talaar aka dyyner bologçodtoo proletaariiingaa bajariigi kyrgejaa!

4. Ulaan tugta tyryy Tataar oronii turşalganuudiigi Buriaad oronii bykii kolkoozuudta nebteryyljaa!

Zyyn Sibiiriin azalçanda egtesen kengel-ltenyydiigi kizaar oronoo şudalan aşaglan ba azalçanii aza amidaraliigi debzyylke jabadalnuudiin kycerkeg kyşyyrge bolgojaa.

Namiin XVII kuraliin bolşoviig togtoolnuudiigi bolşoviig josoor bejelyyljaa!

Kabariin tariilgiigi bolşoviig josoor beledken engergeze, respyyblikingee amagalan bişe baidaliigi usadkajaa!

Kolkooziin kudaldaagi delgeryylze, koto kedee kojoriin koorondoki ed tavaariin ergiltiigi ergedkejaa.

5. Imperialiistnar bol şine dain baildaanuud ba SSSR-iigi dobtolon oroko jabadanuudiigi beled keze baina. Ceregiin keregiigi udaarnaar şudalan suralcaza oronigoo bejee kamagaalka kyciigi bekizyyljaa!

6. Kapitaaltai oronuudiin emegtei kedelmeriçen! kedelmeriçenii negedemel kubiskalta froont bol kapitaal ba kubiskalda esergyycegçe faşiistnar kojoriin dobtolgiigi esergyyceke ton naidamtai arga men. Kapitaaliigi esergyyceke kommuniis ba social demokraad kedelmeriçenii negedemel froont mandag.

7. Imperialiistnar Kitad oroniigi kubaaza, daralaza deeremdeze baina. Kitad orondo cemeren oroko jabadal ygei bolog. Gadaada ba dotoodiin daralagçadaas Kitadiin aradiigi çeleelke zebseg bolko kitadiin gabijaata ulaan cereg ba kitadiin soveeduud kojor mandag.

8. Gancakan soveed Kolbooto Ulas bol eb nairamdaliin telee ynekeer temecene. Soveed ulasiigi esergyyceke provokaaca ygei bolog. Soveediin eb nairamdalta politika mandag.

9. „Seemiin tediiç kynii gazar bidende kereg ygei. Gebeç bidener eeriingee gazaraas virşoogiin tediiç kynde eke ygei“ (Staalin)

10. Soveed zasagiin eb nairamdalta politikiin gol tyşeg, soveediin kilenyydiin kurca karuulça Ogtiaabriiin daiçalan absan ilaltanuudiigi ynen şudarguu sakigça Ulaan Cereg mandag.

11. Socialiizmiigi baiguulagça olon temenii tyryy temecelçener bolko udaarnig, kedelmeriçen, kolkooznig emegteinerte bolşoviigiin bajar kyrgejaa. socialiis merii cee ba udaarnigçalga kojoriin tugiigi deere ergejaa.

12 Ykeze baigaa anginuudiin syylşiin ylegdelnyydiigi toborog bolgon segcerze teuenii kuurmag kulagain meke gokotoi jabuulganuudiigi butacokikiin tula „Proletaarnariin niigem yrgelze kycerkeg oigtatuura odoo bidende keregtei“ (Staalin).

13. Ylecberinyydiigi emkidkegçed ba byki kedelmeriçen angi kojoriin çukalaas çukala zorilgo bol azaliin zuram sakilgiigi temermete bolgoko kedelmeriiingee çanariigi deeşelyylke zolbirogçod loodornuud ba togtuuri ygeiçyydtei kair gamgyi temdceke jabadal baina. Azaliin socialiis zuram sakilga mandag.

14. Kolkooznig emegteiner? Kolkooziin tariaalanda ynen şudarguu kedelmerilke ba unaa ba maşiinanuudiigi serimzeteiçeer kargalzaka jabadalnuud kadaa, kolkooziin urgacanuud ba kolkooziin azaliin aşag olzo kojoriigi deeşelyylke erkim zergiin batalgaa men. Kolkoozuud dotor socialiis meriicee ba udaarniçgalga kojor mandag Loodornuud ba busadiin kyzyyn deere amidaragçad ygei bolog. Tariilgaa bolzor dotoroni gyicedkekiin telee temecejaa.

15„Uid ygeiteiç ba dunda çadaltaiç baisan bykii kolkooznig emegteineriigi elbeg ilden edyydiigi edleze, gyiced bolbosorongii aza suudag kynyydiin zergede kyrter ergejaa (Staalin).

16 politodeelnuud bol kolkoozuud ba sovkoozuudiigi ulas teri ba emkidkeliin talaar bekizyylkycete zebsegyyd men. social gazar tariaalangiin azaliigi emkkegçe bolşoviiguudiin şine otriaduudta bajar kyrgejaa.

17. Kedelmeriçen, kolkoozn emegteineriin aza amidaraliin e te kereglelnyydiin telee ed byri oroldoko jabadal kadaa soc liizmiigi baiguulkiin uçar baida nuud men Azalçanii aza amid raliin ba aza suukiin uçar baida nuudiigi ulamaraa saizaruulka niitiin idee kooliigi zişee kolkoo baiguulkiin telee temeejaa. Ked meriçende ed kereglel olgol tasaguudiigi bekzyyljaa.

18. Leeninii yndesenii bodolg ba SSSR iin kamag yndesenii az lçanii aka dyygiin negedeliin t tee temecejaa.

20. Ilalta jiketei socialiizmi baiguulaltiigi udaridagça ba emkdkegçe BK(b) N. mandag.

21. Bolşoviig nam ba leenii T.K kojoriin tug doro jabaza şi şine ilaltanuud teeşe uigşaa da kijaa Ogtiaabriiin kubiskali emkidkegçe BK(b) Niin tug debz

1. Kolkooziin zişee bolko bo bosorongii genigbaiguulka,kolko byride talka barika, kubcasa uga ka gazarnuud ba zişee bolko ky kediin taimai bujuu cecerligyydii emkidkekiin telee temecejaa.

2. Adunsa mal ba ilanguj zaluu maluudiin too tologoi byrin byten bailgaka, syy tavaarii koninii tavaariin feemenyydi kedelmeriigi zişee bolkoor emki kekiin telee temecejaa.

3. 1934 ondo respyyblikiing azalçan emegteineriigi byrimese yseg biçeg medeke bolgokiin tele temecejaa.

4. Udaarnig emegtei kolkoozn guudta gazar tariaalangiin erdemi doodo kemzenyydtei şudaluulk telee temecejaa.

5. Namiin udaridagça nek Staalinii zaabar nuudiigi darui tyrg bejelyylke, azalçan emegteineri udaridaka alban, faabrig, zavooduud, ceeke, kolkooziin pravleen brigaada g.m. zergenyydte alban debzyyliin telee temecejaa.

6. Oroniigoo bejee kamagaal çadaliigi bekizyylke ba osoav kiiimda. azalçan emegteineri elşyylkiin telee temecejaa.

Keblel soniniigi olon niitede taraakiigi oişoodoggyi aimagiin emkinyydte kemzee abka josotoi

ERIS KUBILALTA KIIKE

Ulasiin azakuin tergeer deeşelen azalçan aradiin azaamidaraliin saizaran erdem bolbosoliin ulam erçemielgeer jabaka keregte keblelin soninii aça ylemze jike baina.

Nam ba zasagiin bykii zabarinuud keblelin soninuudta del gerengiigeer tolilogdon, eder bykende ga aza koto kedeegiin kedelmeriçen, kolkoozniguud ba emçiin azaltanda zoriuulagdana.

Kebleliin sonin bol angiiin memeceliin daina olon niite azalça diigi emkidkegçe zebseg men ba yndesiten byriin azalçadiin unçaza çadaka, yndesenii kelen deere soniniigi keblegden gargagdadag begeed, manai buriaad mongoliin respyybligte „Ynen“ ba„ Buriaad oronii komsomool“ geze soninuud respyyblikiigi teb deere keblegdene.

Gadna, 12 aimaguudta basa aimagiin soninuud garalcana. Enyyn deerees karaza yzebel uul buriaad aza çadiin imagta yndesen kelen deeree unçaka soninuud elbeg tolsoni coom bolboç syyliin yjede kedee nutaguudta soniniigi zakiza abagçad jike eceen bolbo.

Soninii zakilgiin eceeresen jabadal bol kebleliin soninii oloçoroson deerees bolson bişe imag ta uul soninuudiigi ke egiin olon niitiin dunda taraaka keregiigi aimagiin nam, komsomooliin ba soveediin, ilangujaa pooçtiin emkinyydiin kereglekegyi ton muugaar kedelmeriigi jabuulsan deerees garasan baina.

Enyyntei kamta angiiin daisanuud uul soninuudiin niitiin dunda oloor taraka jabadalda saad bolgoko e deb kuurmag agitaaca kiidegni labtai baika.

B. Mongoliin „Ynen“ soniniigi zakigçadiin dengi fevraaliiin negende şalgan yzekede, respyyblik deere tyryylen oloor zakigçad garca Selengiin aimag begeed 500 garan kesegni abadag baika jum. Enyyntei udaa daraa bolko Agiin Koriin aimaguud 200 garan kesegyydiigi abana

Zarim aimaguudiigi karaza yzebel zigşyyritei muu gebel, Zakaaminiin aimag 2 keseg. Tarbagataiin aimag 1, Kabaansiin aimag 2, Tynkenii aimag 4 abadaguud bai ba. Ene metiin buzagaigaar yndesenii kelenii kebleliin soniniigi oişood ggyi aimaguud bol, boto to deere Leeninii yndesenii bodolgiigi bejelyylke jabadal ba sojol bolbosoroliigi azalçad niitiin dunda nebteryylke zoriilgiigi koişo tatagçad men bolno.

BK.(b) namiin XVII dugaar kuraliin bykii zaabari togtoolnuud manai „Ynen“ soninii dugaarnuudta tolilogdon garasan ba, tyyniigi deere toologdoson aimaguudiin oros kele medekegyi buriaad azalçadiin nebteren tan l aza caaşaa bejelyylen gyicedkeke kereg labtai kozomdozo baina josotoi.

Respyybl kiin VI dugaar kedelmer çen kedee biçegçed in kuraliin ugtamza beledkelde keblelin soniigi azalçadiin dunda oloor taraaza, jike amzaltanuudiigi kyseke çukala baina. Men tyynii zergeşyylen fevraaliiin 10 aas maartiin 10 kyrter sonoskogdoson, kebl liin soniniigi oloor taraakiin koonkursada olon niitiin meriicee emkicken ilangujaa yndesenii kebleliin soniniigi oloor taraasan bodoto amzaltakereglegdene.

Ene zoriilgiigi gyicedkekiin uçaraa Deede yde kotiin namiin komiteed ba B. Mongoliin „Praavda“ „Ynen“ soninuudiin redaagcanuud kamtaran,, kotiin bykii aibanka agçad ba kedelmeriçediin bolon surag çadiin dunda, soninii zakigçadiin reide şalgaltiigi fevraaliiin 27 oos maartiin 10 kyrter jabuulza baina. Enyynçelen kedee aimaguudta deerki reide şalgaltiigi engergeke çukala baina.

R. C.

Buriaad oroniigi niitedee yseg biçeg medeke respyyblig bolgokiin telee temeceke

BIÇEG YGEIGI USADKAKA KEDELMERI ZIGŞYYRITEI SULA JABANA

Koriin aimag dotor engeregçe 1943 on dotor yseg ygiigi ergel zedeni şakuu 85 % kyrter usadkaabdi geze baigaad moziin emkinyydte raapar talza baisan bolboç menee bolkodo tere jabadalni kudal kuurmag, nydeniigee şil açaza baisanii kereg asani menee bodoto kereg deeree şalgaza oroidoo 25% biçeg medeke bolson, caanaki 48%—ni karankui suuza baina.

Aimag dotoroo yseg biçeg medegyiçuud niuur deere 2333 kyn baisan, 120 keseg jike nasatanii surguulinuud emkidkegdeze enyynde 1532 kyn juu 68%—ni kabaaduulagdaza yldegze 801 kyn juu 32%—ni surguulidaa kabaaduulagdaza çadagdaagyi

Aimag dotoroo baga biçegten 2242 kyn baisan begeed 6 keseg baga biçegtenii surguulinuud neegdeze egyynde 1470 kyn juu 56% kabaaduulagdasan, yldegze 772 kyn juu 44% kabaaduulagdaza çadagdaagyi azai.

Aimag dotoroo 20 unşalgiin baişanuud baika josotoi aad oroidoo 15 ni bii neretei 5 unşalgiin baişanuud kaaltatai ba dag. Aimagiin tasag bol„ kaadar oloonogyei“ geze kynde ygei şaltgaan durasaza eerее byteke jabadalda naidaza suuna.

Zarim somonuud deegyyr tere gegeereliin kedelmeriigi cegneke ygei jabadaluud garna zişeelebel Çisaaniin somonii namiin yyr ba somonii zeblel bol unşalgiin baişani daagşa Bajartiin gegçiigi tuskai kedelmerdeni kanduulanagyi negen kolkooz deere ergelziin itegemzeten bolgozo saraas ilyy bailgasan ba eeringee kedelmeri jabuulkiin telee somonii bişe kolkoozuudaas jabakadani“ ondoo gazaraar tenebeç, geze namiin yyr dongodolgo egesen baina.

Zarim Selpoonuud gegeereliin kedelmeriçenii ideke noormiigi zuramiin josoor kangadag ygei deede kudanii şelpoo bol unşalgiin baişaniigi daagçada noormo ekees ogtolon arcasan baina. Dunda Kudanii kolkooznuudiin pravleeninuud likvidaatornuudiin azalta ederiigi zuramiin josoor kangadag ygei şaltagaanaas tederii tuskai kedelmeriee buzagaigaar suladkasan, unşalgiin baişaniigi daagça Cerenzabiiu bol juuç kiideg ygei karin „Ulaan Odon“ „Sojol“ ba „Bata eblel“ metiin kolkoozuudaar nasatanii surguulinuud menee kyrter emkidkegdeegyi. Anaagiin unşalgiin baişaniigi daagçada juuç medeke ygei baga biçegtei kyni oro zaaza oruulsan juuç kiisen ygei, odoo yjede unşalgiin baişan kaaltatai baina.

Biçeg medekegyiçyyd ba baga medegçed bol ilangujaa Çisaana, Dunda Kudan ba Jebaanii somonuudaar oloor kabaaduulagdaagyi ba Kezengiin somonoos busad kangaltataigaar kabaaduulsan somon jere ygei azai.

Zarim somonuud bide biçeg bygede medeke bolson geke meteer niydeniigee şil arçaka jabaluud yzegdedeg, zişeeni Kyli somon bol „manai somondo 9 kyn biçeg medeke ygei“ geze medegesen, bodoto deereni şalgaza yzebel 200 kyn medekegyi baisan faagta bii.

Aimagiin gazariin tasag bol gegeereliin kedelmeride kabaadal ygei ba kaikardag ygei enyy deerees kolkooziin pravleeninuud kaikardag ygei „AZO iin ama k raad busadiin yge tooko ygei d rişel ba dag“

Suralcaliin keregsel nom de tereer jerenkii kangagdasanç b çukala bolko „caarsa“ geze jikeke dutamag ba zarim gazarta oroidoo ygei baina.

Aimagiin gegeereliin tasagi zygees operatiivno ketelberi ygei şakuu. Likvidaatoruudiin olonki baga biçegtei ba unşalgiin baişanuud somonii gegeereliin kedelmeriin teb bolzo çadaagyi baina.

Ene froonto deere tuskai kemzee abça eris kubilalta kiike cag boloo.

S-Gan

MEDEECEL

Kedelmeriçen kedee biçegçediin respyybligiin VI-dugaar kural, maartiin 20 kyrter koişoluulagdaba. Men kotiin kedelmeriçen kedee biçegçediin konfereenciigi maartiin 15-boltor koişoluulagbaba.

Redaagca.

Maartiin 25-da kolkoozniguud—udaarniguudiin kizaariin kural bolno

Jdaarniguudiin zaabariaar kolkoozuudaa bolşoviig bolgoko

„*Byke kolkoozuud bolşoviig bolko ba byke kolkoozniguud çanga çadaltai bolko josotoi*“ (*STAALIN*).

Lamanariin gryype „Staalin“ komuuniigi butargaza baina.

(Manai tuskai biçegçees)

Kori: Kezengiin somonii „Staalin muuniin ketelberide imagta Haa mba ba gabza gebşe zergetei lam gainar şuigan orood eesediinge'e yype emkidkeed tus komuuniigi deseereni ygei kiikiin zorilgoor meekeneer niudarganii tegşelbeezegyi jabadal ba zeeriigi yriebərçelze komuuniigi butarga baina.

1. Komuuniin tyryylegçe Galsan mzaliin bol 1920 garan on bol· Kezengiin dacanda gebşe zertei suusan. Ene bol 1930 ondo lkoozoos eeriin sain duraar gar kubita malaa proceente abaad, e maluudaa ideke negiini ideze daldakiigi kudaldaza kaartada lakiigini albaza dyyrgekedee 1931 do dakin kolkoozdo oroson bai. Basa kaartiin teloe baalaltiin delmeri aradiin syydeer abaad lkoozoos kojordokioo gargagda bolboç syyliin yjede 3 dakiaa okodoo kolkooziin tyryylegçe lon şurgaza oroson baina, Komuuniin azakuigi deeşeni deb ylkiin teloe juuç kilgeegyi aad. dəriin 54 azalta edər abça 1933 dotor gancaaraa 1300 azalta lər abasan baina. Kolkooziin 15 yd tariaa 1 daka ba 1 torgon gel ababa. Maliin too tologoigi rookiin koroto zorilgoor 4 tolo- i yker eetlingee kyrigen bolko lzar gedegeer koto abaaçaza ku lduulba ygeitei Demşeg Bujanii gçiigi „Çi nadiigi şyymzelbe“ ze keden azalta edereer şiraabsan baina. Kolkooziin 600 teke ba 1 temer terge kaartada alda n Əngəregçə namariin tariaanii riaalgiigi buzagai muugaar enge esen Koito kadiin arada 30 ga rlaanii suuri kog koolos kamag san aad menee casanda daruuad kebtene 1.5 ga şara budaa rooso) kadagdan ygei casanda ragdasan. Kolkooziin 1300 tək. engiigi dutaaba.

Toocooçon Rinçenii gegçetei amtarça 300 tekerigiin talka luucaar kudaldaza idebe Kezeniin dacanii lamnariigi komuuniin maka talkaar tezeeze baiag. 5 c, şara budaa jamarç dokuleenta ygeigeer promkolkoozdo gesen 20 c tariaa ene ziliin 33 nii şine urgacaas yrilte kiisen ge e mete olon baina.

2. Mən komuuniin mal azaliigi laagça (zivodnovood) Damba-Dar aa Erdeniiin gedeg Kezengiin da anii haaramba zergetei lama. 29-30 ondo kara boison. Kolkooziin tologoi yniee kuluuza idee yke çen ekener Budazab Rinçenii geg ligi „kerbee çinii ene yker kuluu a idebe geze kynde kelebel 2-3 liin baalaltiin kedəlməri eke bi“ eze ailgasan. Əngəregçə zilde olkooziin keden zuun tekerigiin aka ygei bolgoson baina. 1932 ndo kolkooziin kojor tomo yylte iin ynieegi korto zorilgoor alaza naka bolgoson 33 on dotor 33 to ogoi mal tolgoigoroni dutaasan baina

3. Maliin grypovood Gerendor o Lavriin gedeg bol zivodnovood Dambadarzaa haarambiin dyy bolno 1 koni ygei bolgoson 2 koni zuuraaza alasan. Nojaabri sarada 1 tologoi biruu coolgodo unagaaza alasan, azal kedelmeride jabadag ygei josotoi loodori „Bulag tuza“ geze kyndiide maliin grypovood baikada aka lama Erdeniiin ba bişe terelnyy deeree cuglaad seni eder niuucaar keereldedeg bolson Tyyuii syyleer udangyi 1 lomo yylteriin buka ygei bolson baina Enyyniigi tedener kuluuza idesen baina.

4. Toocooçon Çimed Rinçenii gedeg too medeegi buzagaigaar balarduulsan. Brigadiiruudiin kiize egesen azalta ederyygi'gi oruulan gyi kocoroodog baisan. Selpoogoos 39 meeter sain bys abaad tyyniigee 12 meeteriigi abasan ba yldegçe besiigi muu bes (siitiseer) selgyyleed kolkoozdoo tuşaasan baina. Əeriingee aka Nimbuu gedegiin absan kooliigi batraag Sebzediin gegçiin nere deere biçedeg baisan.

Tus kolkoozbo niudarganii tegşedkel delgersen, kamag kolkooziin zeeri(mal maşiina zebzeg, ed zeeri) too medee geze juuç ygei.

Maliin talaar karaza yzebel: 1933on dotor 3 tolgoi mal çonodo idyylsen, 5 mal kulagaida abtasan, 238 tologoi mal ykyylsen, 33 tologoi mal tolgoigooroni aldasan baina. 33 onii maliin oroonii kam paani jabuulsanii medee oroidoo ygei. Ene zilde kedii tolgoi jamar maluudiigi kezee teryylkee baisanaa medeke ygei baina.

Ulasiin emeneki ujalganuudaa olonkiigi dyyrgeegyi 800 bukal tariaatai baisan aad, enyynii 4000 bukal menee kyrter cokigdoogyi. Əbese beledkeliin teseb 250 c. baisaniigi dyyrgeegyi. 15 c. dutuutai. Modobeledkeliin 1-deki kvartaaliin tesebiigi oroidoo 13 kubi dyyrgesen.

Kabariin tarilgiin beledkel ton muu. 365 c. yrese kaaka tesebtei aad, oroidoo 100 c. kaaza 25 kubi dyyrgesen.

Maşiina zebsegiin zasabari ekileedyi, 22 plyygtei aad, tedeni bulta ebderkei. Bornoinuudaa engeregçe zilde kedeegeer kajaza orkison tula, kediiç bornoitoi ba kediiç zasabaritaigi medeke arga ygei. Bederke geke de kaanaç kebteseni medegdekegyi baina.

Tarilgiin maşiinatai aad, tedeni cem zasabari kereglеke baina. Tarilgada tasalagdasan morid ygei, tarilgiin unaanii kool geze tasalagdaagyi, casa togtooko ba ytegzyylke jabadal keniiç sanaa zyydende oroodyl azai.

Syyliin yjede komuuniin ketelberiin selgegdeze baikada tedener bol „Ene komuuna ba tyynii ketelberilegçed udaan jabaze çadakagyi, erke bişe unaka jum“ geze geşyydiin dunda eldeb agitaaca taraaza baina.

Aimagiin zygees tus komuuniigi syidken korlozo baigaa „gryype“ olko G. Namzaliin, D.D. Erdeniiin, C. D. Labriiin ba Ç. Rinçenii gegçediigi komuunaas kolodkozo, proletaariin syydiin emene zogsooko keregtei ba tus komuuniin keləlberiigi saizarnulza nek. Staalinii kelesenii josor kolkoozuudiigi bolşoviigiin, kolkoozniguudiigi çanga çadaltai bolgoko gesen tyy kete zaabariigi Staalin komuuniin geşyyd bolbotodeere bei elyylkiin teloe temeceke josotoi „B.M. Ynen brigaada: G. Agiinski

L. Dembereenov

Zyynii nugalaagaas baruunii oporuniisamda jirezei

(Manai tuskai biçegçees).

Kori. Əngəregçə 1933 onii kabar Koriiin aimag dotor kolkooziin eesediin ceberlelge engergeg deze, zarim gazarnuudaar „zyynii“ keterkei nugalaanuud bolzo ygeltei dunda çadaltaniigi kolkoozoos ceberleke metiin jabadalnuud garsan baina.

Tere yje Çisaaniin somon dotor eesediin ceberlelge Aldaaroviin ketelberieer (Aikomdo baisan) byriç keterkeigeer engersen baina. Ene alduunuudiigi zasaza kolkoozoos buruugaar kajagdasan ygeltei dunda çadaltaniigi gedergeni bucaaka jabuulganuudiin daşaramaar ynekeere kolkoozdo baiza çadakagyi angiiin karşa etegeedyyd dakin şurgasan baina.

Zişeeibel: Çisaaniin somonii „Ulaan zagastai“ geze kolkoozoos Mikailiin Naglai geze niudarganda toologdozo, kolkoozoos kajagdasan baika jum. Enyyniigi aimagiin gazariin tasag bol gederge kolkoozdoni oruulsan baina. Mikailiin bol josotoi niudargan bajan bykeli nasandaa kelesençeniigi melzesen tariaa kadadag maşiinaaraa kengen olzo olzo jabasan, zagasa ag nuuriiin (başliig) geze zebsegtei, zagasanii agnuurida 7-8 kyniigi abça jabadag baisan, arisanii zavoodtai, keden kedelmeriçeniigi zaraza baisan jum. Ene bol Kabaanskiin aimagaas zeeze jiresen begeed, Kabaansk deere tomo niudargan bolko baina jaagaadç kolkoozdo bucaadag jum“ geze nutagiin zon gaikadag baina.

Kolkoozdo gederge orood baikadaa, azal kedelmeride jabaka duragyi, MSS ba bişeç gazaruudaar eeriingee talada olzotoigi karaza, zaiza jabana.

Ene niudarganiigi kolkoozoos keeke keregtei. Bişe kolkoozto iigeze „zyynees baruulzaa şilzeke jabadaluud garça bolko tula, angiin kurca niydeer karaza, bolşoviig seremzee ergekiigi Koriiin aimagiin nam soveediin emkinyyd kişeeke josotoi.

S. G-riin

Rogoozon loozodo suuka kandidaaduud ene baina

Kari. Kezengiin somon dotor odoo ziliin kabariin tarilgada bolşoviigiin beledkel ygei.

Odoo kyrter yresee kaaza dyyrgeegyi. Zarim kolkooznuud enyyneeseç buzagai zişeelkede„: Bliyy kir„ kolkooz tesebiin josoor 325,6 ceent kaaka josotoi aad, oroidoo 12o ceent kaasan, menkelelge negeç kiilo kaagaagyi, Ene kolkooziin tyryylegçe Laazanov gegçe eder byri kara arakiiin tulam—saba bolsoor tarilgiin beledkeliigi tasalduulza baika.

„Kaarl Maarks„ kolkooz 218, 20 seent yrese kaaka josotoi aad, 132 ceent kaasan, strakovoi foondo 20, 72 ceent tesebtel aad, nege ceent kaasan baina. ebderkei ba tala kedeegyyr kebtene („Staalin komuuna) Caaşıni, 57 boronoi niuur deere baisan bolboç tarilgiin yjede dutaka jum.

Tarilgiin gazariigi bolbosoruulka tukai kemzeenyyd—kokir şibke taraaka, casa kaaka geke metenyyd ton beki kanzada kadagalagdankai. Arai geze 10 gaa paar deere kokir taraasan neretei baina.

Tarilgada jabaka 346 tolgoi morid ilgagdaza sain kool baidalda oruulagdasan geze somsoveediin medeede baisan bolboç.

Tyryylegçe Japmiliin gegçe tariilgiin beledkeliigi tookogyi zangargaza ba saas botaazlaza suuna

Bykii somon doior yrese 1689. 35 ceent, starakovoi foondo 251, 83c kaaka tesebtei baisan aad, odoo yrese 60%. strakovoi foondiigi 19% dyyrgesen zişeetei baina.

Zarim kolkoozuud tariaagaa 50% cokizo dyyrgesen baina olzo urgaciin kubaari kiize dyyrgekees baitagai, byri sanaandaaç oruulaadyi baika jum

(„Staaliin“ komuuna metiin)

Maşiinanuudiin zasabari ekilegdeedyi plyygyydiin 50% ni

Bodoto deereni yzeed jirekede negeç tiime baidalda oruulagdasan morin baikagyi jum.

Tarilgiin unalgiin kool gekede, zarim kolkoozuudta tekleeregdeegyi. Zişeelkede„ Staalin“ komuunada ebesenees bişe kool tasalagdaagyi baina.

Kebeeree caaşaa iigeze baibal Kezengiin somonii ene ziliin tarilga tasaldaliin kile deere jireed baina.

Iimee Aimagiin Namiin komiteed ba gyicedkomiin zygees kemzee abagtii.

Agiinski

Uran zokiooliin sonin

Byke kolbootiin uran zokiool çodiin Byke kolbootiin emkidkeliin komiteedaas uran zokioolçod nek. Sitkoovskii ba Şvedoova gegçed Deede Yde koto jireze, Buriaad—Mongoliin uran zokioolçod ba unşagçad tedenertei kamtaran eesediingee zokiooliigi unşacagaan, tyynii udaa tus uran zokioolçodiin brigaada Aldan oçokoor mordobo.

***

Mən fevraaliin 24 de Moskvaagaas Byke kolbootiin emkidkeliin komiteediin brigaad: Staanda (ketelegçe), Veeltman, Taraasova ba Jaseeniva gegçed jirebe. Tus brigaadiin jirsen zorilgoni bol, a) Buriaad—Mongoliin kolkooziin komiteediin kedelmeriin kioon baigunlka ba tyynii kedelmeriigi idebkizeryylke, b) Uran zokioolçodiin idebkiteniigi bii bolgoko. c). Kolkooz komuuna, Şine barilganuud, aza yiledberiin gazarnuudaar jabaza materiaal cugluulan tuskai uran zokiooliin debter zokiooko ba tyynçelen uran zokioolçodiin idebkiteniigi bii bolgoko.

Ene brigaad bol Maartiin 20-do bolko Buriaad—Mongol respyyblikiin uran zokioolçodiin kuralda kabaadan bailcaka azai.

***

Maartiin 4-nii eder tus brigaad kedee aimaguud garka bolbo. Ştandee Veetman kojor Kiltyykintei Selengiin ba Kiaagtiin aimag oçoko, Jaseeleva Daşanimintai Aga oçoko, Taraasov Ickoovicıtai Kori oçoko bolbo.

Namdag

Гостипография. Бурлит № 314

Номер выпускал ЦЫБИКОВ П. Корректировал ЖАМСАРАНО. Верстал Г. АЮШЕЕВ